ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/24/34-76

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	19.02.2024 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	08.01.2024
Teabevaldaja	Tallinna Kiirabi aadress: Retke tee 1, 13415 Tallinn e-posti aadress: info@tems.ee
Teabevaldaja vastutava isik	peaarst
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxxxx@xxxxx.xxx

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 1, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 4 alusel

1. **teen vaideotsuse rahuldada vaie täielikult**
2. **teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:**
    a. **kui Tallinna Kiirabi dokumendiregistris registreeritud vastuskiri numbriga 1-8/580-1 on asutuse valduses olemas, vaadata vaide esitaja teabenõue uuesti läbi ja täita teabenõue viisil, kus juurdepääs on tagatud üksnes sellele osale dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti või keelduda teabenõude täitmisest tehes vaide esitajale teatavaks asjakohane teabenõude täitmisest keeldumise alus koos põhjendusega või**
    b. **kui kõnealust vastuskirja Tallinna Kiirabi valduses ei ole, siis edastada teabenõue täitmiseks Tööinspektsioonile kui teabevaldajale.**
3. **määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 04.03.2024.**

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja edastas 15.11.2023 Tallinna Kiirabile (Kiirabi) teabenõude dokumendiregistris registreeritud dokumendi (20.11.2022, vastuskiri, Tööinspektsioon) saamiseks.
2. Kiirabi vastas 22.11.2023, et jätab teabenõude täitmata, aluseks AvTS § 23 lõige 1 punkt 1, kuid ei põhjendanud täitmata jätmist.
3. Vaide esitaja tegi kindlaks, et Kiirabi dokumendiregistris on dokumendi juurdepääsupiirangu aluseks märgitud AvTS § 35 lg 1 p 2, millest tulenevalt pöördus ta Tööinspektsiooni poole ning sai kinnituse, et järelevalvemenetlus, millega kõnealune dokument on seotud, on lõppenud.
4. Eelnevast tulenevalt pöördus vaide esitaja 18.12.2023 uuesti Kiirabi poole palvega teabenõue täita.
5. Kiirabi vastas 27.12.2023, et neile ei ole laekunud ametlikku kirja järelevalvemenetluse lõpetamise kohta ning kiri, mida küsitakse, asub Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonnas.
6. Kuna Kiirabi teabenõuet ei täitnud, esitas vaide esitaja 08.01.2024 Andmekaitse Inspektsioonile vaide.
7. Inspektsioon edastas 18.01.2024 Kiirabile järelepärimise.
8. Kiirabi vastas inspektsiooni järelepärimisele 25.01.2024.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:
Vaide esitaja nõue
Vaide esitaja soovib, et inspektsioon *kohustaks Tallinna Kiirabit täitma teabenõuet ja väljastama 1-8/580-1 dokumendis sisalduva teabe.*

Vaide põhjendused
Vaide esitaja hinnangul on tekkinud ohukahtlus, et Tallinna Kiirabi on esitanud valeandmeid, mille tulemusel on Tööinspektsioon jätnud väärteomenetluse alustamata. Selleks, et välja

selgitada asjaolud, on oluline saada teada, millist teavet teabenõude korras küsitud dokument sisaldab.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Teabevaldaja jättis algselt teabenõude täitmata põhjusel, et dokument on juurdepääsupiiranguga AvTS § 23 lõike 1 punkti 1 alusel.
Vaide esitaja teabenõude täitmise teistkordsele palvele vastas Kiirabi 27.12.2023, *et Tallinna Kiirabile ei ole laekunud ametlikku kirja järelevalvemenetluse lõpetamise kohta. Kirjavahetus Tööinspektsiooniga toimus Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonnas. Kiri, mida küsite, asub samuti füüsiliselt Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonnas. Asutuse dokumendiregistris on registreeritud kirja metaandmed järjepidevuse huvides.* Samasõnalise selgituse märkis Kiirabi ka inspektsiooni järelepärimise vastusesse.
Inspektsioonile antud selgitustes märkis Kiirabi, et järelevalvemenetluse lõppemise fakti kohta Tööinspektsioonilt kinnitust ei küsitud. Kiirabi oli teadlik sellest, et menetluse teemaks olnud küsimus sai lahendatud ja Kiirabi teavitati sellest Tööinspektsioon iseteeninduskeskkonna kaudu ning asutuses ühtegi dokumenti järelevalvemenetluse lõpetamise kohta ei ole.
Inspektsiooni küsis järelepärimises, miks küsitud dokumendi puudumisel Kiirabi ei edastanud teabenõuet Tööinspektsioonile. Kiirabi vastas, et teabenõuet ei edastatud seetõttu, et iseteeninduskeskkonna kaudu saadud teavet peeti piisavaks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Vaide esitaja märkis 08.01.2024 esitatud vaides, et Tallinna Kiirabi keeldus teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 1 punkti 1 alusel. Seega on vaide esemeks teabenõude täitmata jätmine.

2. Vastavalt AvTS § 45 lg 1 punktile 1 on Andmekaitse Inspektsiooni pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle.

3. AvTS § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldajaks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus. Kuna viidatud säte ei erista kohaliku omavalitsuse asutusi ja hallatavaid asutusi, siis on teabevaldajaks AvTS § 5 lg 1 p 1 mõistes ka Tallinna Kiirabi kui Tallinna linna hallatav asutus.

4. AvTS § 4 lg 1 kohaselt on teabevaldajad kohustatud demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igaühe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

5. Teabele juurdepääsu saab tagada kas teabe avalikustamisega (nõuded on sätestatud AvTS 4. peatükis) või teabenõude täitmisega (nõuded on sätestatud AvTS 3. peatükis).

6. Teabevaldaja peab teabenõude kas viie tööpäeva jooksul täitma (AvTS § 18), väljastades küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas (AvTS § 17 ja § 38 lg 2) või keelduma teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-s 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

7. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid ja väljavõtteid asutuse valduses olemasolevatest dokumentidest.

8. Kiirabi teabevaldajana jättis algselt teabenõude täitmata põhjusel, et dokument on juurdepääsupiiranguga AvTS § 23 lõike 1 punkti 1 alusel.

9. Kui teabenõuet ei saa väljastada põhjusel, et taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust, siis

peab teabevaldaja keeldumist ka põhjendama (AvTS § 23 lg 3). Seda ka juhul, kui dokumendiregistris on dokumendi juures märgitud konkreetne juurdepääsupiirangu alus.

10. Kiirabi dokumendiregistris registreeritud vastuskirja nr 1-8/580-1 juurdepääsupiirangu alusena on märgitud AvTS § 35 lõige 1 punkt 2 ehk teave on tunnistatud asutuse siseseks kasutamiseks riikliku järelevalve, haldusjärelevalve ja teenistusliku järelevalve menetluse käigus kogutud teabe kuni selle kohta tehtud otsuse jõustumiseni.

11. Kui Kiirabi ei saanud teabenõuet täita põhjusel, et neile ei olnud laekunud ametlikku kirja järelevalvemenetluse lõpetamise kohta, siis oleks Kiirabi kas ise saanud Tööinspektsioonilt menetluse lõpetamise fakti kontrollida ja sellest tulenevalt vastuskirja väljastamise üle otsustada või teabenõuet saades selle koheselt edastanud täitmiseks Tööinspektsioonile.

12. Inspektsioonile antud selgituste kohaselt ei täpsustanud Kiirabi Tööinspektsioonilt järelevalvemenetluse lõppemise fakti ega edastanud neile ka teabenõuet.

13. Teabenõudega küsitud vastuskirja metaandmetest nähtub, et tegemist on väljasaadetava dokumendiga. Inspektsiooni arusaamist mööda on tegemist Kiirabi poolt koostatud ja registreeritud ning Tööinspektsioonile järelevalvemenetluse raames saadetud vastusega.

14. Kui inspektsioon mõistab asju õigesti, siis sel juhul peaks teabenõudega küsitud vastuskiri olema Kiirabi poolt loodud ehk olema Kiirabi valduses, mis omakorda tähendab, et kõnealust vastuskirja saab Kiirabilt kui teabevaldajalt teabenõude korras välja küsida.

15. Nii teistkordses teabenõude vastuses vaide esitajale kui ka järelepärimise vastuses inspektsioonile on Kiirabi märkinud, et küsitud kiri asub Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonnas.

16. Juhul, kui vastuskiri tõesti asub mingil põhjusel ainult Tööinspektsiooni ja mitte Kiirabi valduses, siis tulenevalt AvTS § 21 lõike 1 punktist 1 kui teabevaldaja ei valda taotletud teavet, selgitab ta välja pädeva teabevaldaja ja edastab talle teabenõude viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, teavitades sellest teabenõudjat.

17. Seega, tulenevalt Kiirabi väitest, et küsitud dokument asub Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonnas, oleks Kiirabi pidanud teabenõude Tööinspektsioonile edastama viie tööpäeva jooksul, teavitades sellest teabenõudjat. Seda siiski juhul, kui tal endal soovitud teavet ei ole.

18. AvTS § 11 lõige 1 sätestab, et asutuse dokumendiregister on digitaalselt peetav andmekogu, mida asutusse saabunud ja asutuses koostatud dokumentide registreerimiseks ja neile juurdepääsu tagamiseks peab riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus või avalik-õiguslik juriidiline isik. See tähendab, et dokumendiregistris registreeritud dokument asub asutuse valduses, mis tagab ka juurdepääsu dokumendile.

19. Kiirabi on selgitanud, et kõnealuse vastuskirja metaandmed on nende dokumendiregistris registreeritud kirja järjepidevuse huvides. Inspektsioon selgitab, et eelnevalt märgitud põhjusel vastuskirja registreerimine dokumendiregistris ei ole kooskõlas seadusega. Kui registreerida registris vaid dokumendi metaandmed, siis ei ole tagatud seadusejärgne juurdepääs dokumendile.

20. Eeltoodust tulenevalt ning arvestades asjaolu, et Kiirabi, kui ta ise dokumenti ei valda, oleks saanud teabenõude edastada Tööinspektsioonile, oli vaide esitaja 15.11.2023 teabenõude täitmata jätmine õigusvastane, kuna puudus AvTS §-st 23 tulenev alus keeldumiseks. Seega teeb Andmekaitse Inspektsioon Tallinna Kiirabile ettekirjutuse –

kui dokumendiregistris registreeritud vastuskiri numbriga 1-8/580-1 on asutuse valduses olemas, vaadata vaide esitaja teabenõue uuesti läbi ja täita teabenõue viisil, kus juurdepääs on tagatud üksnes sellele osale dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti või keelduda teabenõude täitmisest tehes vaide esitajale teatavaks asjakohane teabenõude täitmisest keeldumise alus koos põhjendusega või kui kõnealust vastuskirja Tallinna Kiirabi valduses ei ole, siis edastada teabenõue täitmiseks Tööinspektsioonile kui teabevaldajale.

/allkirjastatud digitaalselt/
Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel